

100 gravats de Roma Josep Casamartina i Parassols

Hi ha dues maneres de plantejar-se un gravat: com un procés en sèrie, de massificació d'un original que ja existeix prèviament, o com una obra independent i acabada l'original de la qual és ella mateixa, amb la corresponent planxa –i 60 planxes- i el tiratge. Són dos conceptes oposats, que conviuen sota la denominació comuna d'obra gràfica, però que no tenen res a veure, ni des d'un punt de vista conceptual ni, molt sovint, tècnic. El primer és un sistema de reproducció, més o menys rutinari i mecànic, enriquit per la signatura d'un autor que normalment a penes intervé en el procés d'impressió. El segon és un mitjà artístic paral·lel al dibuix i la pintura, amb un tècnica i uns condicionaments ben específics.

Els cent gravats d'Agustí Puig estampats per Joan Roma se situen en aquest segon pla. Roma, que va créixer entre llibres amb gravats de Gustave Doré, s'ha plantejat l'ofici d'una forma molt acurada, recuperant tècniques en desús, sense que això comporti el menyspreu de les més modernes i, si cal, se'n inventa de noves, sense por de barrejar-les totes en una sola peça, per a obtenir els resultats desitjats, donant a l'obra tot el temps necessari, sense presses ni frisanques de cap mena. No és pas gratuït que els seus gustos en matèria de gràfica girin entorn de William Blake, Odilon Redon i Hokusai. Tot i que imparteix classes de gravat a la Universitat Americana de El Caire, fa anys que té el taller a Barcelona amb el japonès Takeshi Motomiya. Junts han treballat per a Balthus, i normalment graven per a Barry Flanagan, Antoni Tàpies i, entre d'altres, Toni Llena, Perejaume o Agustí Puig.

Gairebé des que va començar a pintar, en ple anys vuitanta, Puig es va interessar per l'obra gràfica i va fer serigrafies, litografies, aiguaforts... però no va ser fins que va conèixer Joan Roma, l'any 1997, quan va iniciar una producció continuada, coherent i compacta, fruit d'una simbiosi quasi perfecte entre pintor i gravador que ha donat resultats esplendorosos. De les col·leccions Petita o Leo, de l'any 97, als refinats llibres objecte Estampes japoneses, del 2001, l'excel·lent Le nu perdu, editat el 2002 amb textos de René Char, que forma un dels conjunts més reeixits, o el que acaba de fer amb textos d'Antonio Colinas: Llamadas del más allá, passant per gravats solts com Personatge negre i Cop de taló, del 99, Ball espanyol, del 2002, o Polç i Dues cares, del 2003, és on es troba el millor Agustí Puig, fresc i desimbolt. La mescla simultània de tècniques també format part dels grans encerts: aiguaforts i aiguatintes, vernissos tous i carborundums, collages -senzills, dobles o triples-, pochoirs i serigrafies, troquels i rodets, conviuen amb naturalitat i alegria, sense estridències ni malentesos.

El fet que Puig hagi estat, a la vegada, un bon cartellista i un dissenyador ha afavorit en molts aspectes la seva pintura i, sobretot, els dibuixos, base imprescindible dels gravats. Els llibres d'apunts, que rarament exposa, amuntegats per l'estudi, ben farcits d'imatges pròpies i d'algunes de prestades patrimoni de tothom, són el seu valuós capital. A la vegada que també ho són molts projectes plotejats de cartells imaginaris i una infinitat de gargots d'ordinador que tampoc no mostra mai i, sovint, elimina restant només dins el seu cap.

El gravat, com se'l planteja Roma, és l'art de la lentitud i Puig el contraposa a la velocitat i la immediatesa que ell du implícites i que són part del seu encant. També és l'art de la pulcritud que es confronta a l'enorme batibull de l'estudi del pintor. Un guixot nerviós es converteix en un fil entortolligat que, amb paciència, es col·loca full per full, fins acabar el tiratge; una taca de vernís es transforma en un exacte i polit collage de paper japó, manila o estrassa; i cada nova peça gravada representa un procés reflexiu on el pintor s'emmiralla connectant amb la pròpia identitat per a continuar la seva trajectòria. Si per a molts artistes l'obra gràfica és un sistema d'expansió, quasi publicitària i comercial, per a Agustí Puig és totalment el contrari, significa un procés d'introversió i de síntesi.